

“การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

บริเวณจังหวัดภาคเหนือตอนบน

ในรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา”

(Comparison of political participation behavior of
women

Upper Northern Province In the government of Yingluck Shinawatra
and the government of Prayut Chan-o-cha)

นางสาววารุณี เฮงทรัพย์

Miss Warunee Hengsab

รัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Degree Sought Bachelor of Political Science

Major Politics and Government

Chiang Mai University

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีบริเวณภาคเหนือตอนบนในรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาและเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในภาคเหนือตอนบน จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2554 และ ในปี พ.ศ. 2562 ทั้ง 8 จังหวัด กล่าวคือเป็นการมุ่งศึกษาการเปรียบเทียบว่าผลจากการเลือกตั้งทั้ง 2 ปี จากจำนวนการลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรีในภาคเหนือตอนบนและจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีที่ได้รับเลือกตั้งในภาคเหนือตอนบนทั้ง 8 จังหวัด ดังต่อไปนี้ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดพะเยา

ผลการศึกษาพบว่าจำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตของสตรีทั้งสองปีมีความแตกต่างกันชัดเจน การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตในปี พ.ศ. 2554 พบว่า ผู้สมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตทั้ง 8 จังหวัดรวมทั้งสิ้น 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ส่วนการเลือกตั้งประจำปี พ.ศ. 2562 พบว่า สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นจากเดิมในปี พ.ศ. 2554 ในแต่ละจังหวัดเป็นจำนวนมาก โดยจำนวนสตรีที่ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตทั้งสิ้น 228 คน คิดเป็นร้อยละ 23.58 ซึ่งเพิ่มจากปี 2554 ถึง 184 คน ในส่วนของจำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรีประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562 แบบบัญชีรายชื่อ พบว่า ในปี 2554 มีจำนวนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นจำนวนทั้งหมด 40 พรรคการเมือง ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพศหญิง มีจำนวน 311 คน และคิดเป็นร้อยละ 22.06 ในส่วนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรี ประจำปี พ.ศ. 2562 แบบบัญชีรายชื่อพบว่า มีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ 2,718 คนจาก 72 พรรคการเมือง และการเลือกตั้งทั่วไปประจำปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนสตรีที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น 7 คน ส่วนจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีในการเลือกตั้งทั่วไปประจำปี พ.ศ. 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีเพียง 3 คน ส่วนสตรีที่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อปี 2554 มีทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 และปี 2562 ได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อทั้งสิ้น 24 คน และคิดเป็นร้อยละ 16.11

Abstract

This study aimed to examine and compare the behavior of the political participation of women in the North Upper Yingluck government and Prayut Chan-o-cha government and to study and compare the political participation of women in the upper North. MPs elected in the year, 2011 and 2019 either 8 provinces. That is the province aimed to compare the results of the election. 2 year the number of women candidates in parliamentary elections. Northern and Number of MPs that is women who have elected in Northern and 8 province that is Chiang Mai, Chiang Rai, Lampang, Lamphun, Mae Hong Son, Nan, Phrae and Phayao.

The study found that the number of candidates. MPs A zoning Women's Two years difference clear. The candidate for Member of Parliament in the zoning. 2554 Meet the candidates elected MPs and a demarcation. 8 Provincial total 44 for 26.67 percent. The annual election 2019 found that women's political participation has increased from the previous year 2011. In each province a lot the number of women candidates in all 228 person in 23.58 percent that increase from last year 2011 to 184 People in parts of the number of candidates receive Election of women in 2011 and 2019 a roster that year 2011.

A number of political parties submitted candidate's total 40 Political parties, candidates, MPs are female number 311 person in 22.06 percent. The candidates receive Election of women annual 2019 Full Roster Find that the candidates for the roster 2718 people from 72 Party politics. And annual general elections in 2011. A number of women were elected MPs all 7 person. The number of elected MPs are women. In the general election year 2019 Found that the number of elected MPs are women. Only 3 persons The women have been selected as a member of parliament an annual roster. 2011 there 19 One 15.20 percent and year 2019 MPs have a number of 24 person in 16.11 percent.

บทนำ

“ในสังคมโลก ถ้าหากมองย้อนหลังจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันก็คงต้องยอมรับกันว่าผู้หญิงนั้นมีความศักยภาพไม่แพ้ชาย ซึ่งสามารถยกตัวอย่างให้เห็นได้ชัดเจนในทางรูปธรรม เช่น ผู้หญิงเป็นมารดาแห่งการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆเช่นเดียวกับเพศชาย ทว่าชื่อเสียงของพวกเธอเหล่านั้นมิได้มีการประโคมข่าวหรือได้รับการยกย่องเท่ากับเพศชาย เรารู้จักชื่อไอเอสไตร์น อเล็กซานเดอร์ เกรแฮมเบล ฯลฯ ถึงขนาดที่ต้องเอามาเรียนกันในห้องเรียนแต่จะมีใครสักกี่คนที่รู้จักชื่อของ เมรี แอนเดอร์สัน แห่งรัฐอลาบามา ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์คิดค้นที่ปัดน้ำฝนกระจกรถยนต์เป็นคนแรกของโลก”

ทว่าแม้ผู้หญิงจะแสดงถึงความสามารถไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าชาย ความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศทั้งสองก็ยังคงมีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นทางรูปธรรมหรือนามธรรม (*ผู้หญิงกับอำนาจที่แปรเปลี่ยน, 2537, น.7*) เช่นเดียวกันกับในสังคมไทยในอดีตที่ผ่านมามักหยาบคายกล่าวอ้างขึ้นมาสั่งสอนว่า “ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสตรีมีบทบาทน้อยมากในเรื่องต่างๆไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาที่ไม่ได้รับโอกาสเทียบเท่ากับบุรุษ อีกทั้งบทบาทของสตรียังถูกจำกัดไว้บนขนบธรรมเนียมประเพณีว่าเป็นเพศที่มีความอ่อนไหวง่ายทั้งทางความรู้สึกและร่างกาย ดังนั้นในอดีตที่ผ่านมาสตรีจึงถูกมองว่าไม่มีความเข้มแข็งและไม่มีความเชื่อมั่นโดยเฉพาะในเรื่องการเมืองหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมักแสดงให้เห็นว่าโอกาสในการมีส่วนร่วมน้อยมากเมื่อเทียบกับบุรุษ

อย่างไรก็ตาม แม้ในปี พ.ศ. 2540 จะเป็นปีแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญสำหรับสตรีไทยเพราะได้มีการระบุสิทธิของผู้หญิงอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญไทย มาตรา 30 รวมไปถึงแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ที่ได้มุ่งส่งเสริมให้สตรีมีศักยภาพและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเป็นเพียงปัจจัยส่วนหนึ่งที่เปิดโอกาสให้สตรีได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากยิ่งขึ้นผนวกกับเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับต่างๆแก่สตรี ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเทียบเท่ากับบุรุษ แต่ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่าสตรียังคงถูกจำกัดอยู่เช่นเดิม เนื่องมาจากความเชื่อทางวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมไทย ดังนั้นโอกาสทางการเมืองของสตรียังคงค่อนข้างต่ำทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค แม้จะมีการแปรเปลี่ยนตัวแม่บทกฎหมายในเรื่องของสิทธิและบทบาทของสตรีตาม

รัฐธรรมนูญ 2540 อีกทั้งการเข้าไปสู่อำนาจทางการเมืองของสตรีอาจถูกจำกัดได้จากหลากหลายปัจจัย ซึ่งสาเหตุหนึ่ง อาจเนื่องมาจากตัวสตรีเองมีความสนใจทางการเมืองน้อยผนวกกับความไม่เท่าเทียมทางการเมือง ยิ่งไปกว่านั้นคุณสมบัติทางเพศก็ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการตัดสินใจเลือกผู้นำหรือผู้แทนทางการเมืองการปกครองของภาคประชาชน ซึ่งพบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วสังคมมองว่าเรื่องของการปกครองหรือจัดการดูแลบ้านเมืองมักต้องการผู้นำที่มีความแข็งแกร่งและมั่นคงผนวกกับทำงานได้อย่างรวดเร็วและเด็ดขาดตามความต้องการของประชาชน ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวส่วนใหญ่ถือได้ว่าเป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวเพศชายหรือบุรุษ ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมมักให้ความไว้วางใจเพศชายมากกว่าเพศหญิงในการดูแลบ้านเมือง

แต่ปฏิเสธไปไม่ได้ว่าในช่วงเวลาต่อมา เริ่มมีการรณรงค์ตื่นตัวกับสิทธิสตรีมากขึ้น ในทำนองเดียวกัน เริ่มให้ความสนใจทางการเมืองมากขึ้นอันเนื่องมาจากความสนใจและการศึกษาที่เปิดกว้างขึ้น รวมไปถึงได้มีการดำเนินการในด้านต่างๆหลายด้านเพื่อส่งเสริมให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆทั้งระดับท้องถิ่น และระดับประเทศจนทำให้มีสตรีจำนวนไม่น้อยสามารถเข้าไปมีบทบาททางการเมืองได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมองว่าหากมีการสนับสนุนหรือเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมนั้นย่อมเป็นผลดีต่อประเทศและมองว่าการมีบทบาททางการเมืองของสตรีอย่างเสรีถือเป็นพื้นฐานในกระบวนการทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ผนวกกับยามที่มีการต่อรองอำนาจทางการเมืองสตรีนั้นมักมีพื้นฐานความประนีประนอมในตนเอง ดังนั้นย่อมสามารถเจรจาหรือต่อรองได้อย่างรอบคอบและมีเหตุผลมากกว่าบุรุษ ดังนั้นสตรีควรค่าที่จะมีบทบาททางการเมืองโดยแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจากพฤติกรรมกรเลือกตั้งโดยตรงซึ่งจะเป็นการศึกษาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งประกอบไปด้วย จำนวนการลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรีในแต่ละจังหวัด และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีที่ได้รับเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด โดยผู้วิจัยมองว่าความสำคัญของการเลือกตั้งไม่ใช่เพียงการกากบาทในช่องที่ถูกกำหนดขึ้นมาในบัตรลงคะแนน แต่คือสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการขับเคลื่อนพลังไปสู่ระบบประชาธิปไตย โดยเป็นการเลือกศึกษาบริเวณภาคเหนือตอนบนที่ประกอบไปด้วย 8 จังหวัด อันได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดพะเยา อันเนื่องมาจากวัฒนธรรมทางการเมืองของแต่ละจังหวัดแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกัน จึงควรค่าที่จะศึกษาหาข้อเท็จจริง ซึ่งพฤติกรรมกรเลือกตั้งของสตรีศึกษาและเปรียบเทียบได้จาก 2 ช่วงเวลา กล่าวคือ ช่วงรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งถือได้ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศไทยที่สามารถคว้าชัยชนะเหนือคู่แข่งท่านอื่นในปีที่จัดให้มีการเลือกตั้งและช่วงรัฐบาลปัจจุบัน นั่นคือ รัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่าทั้ง 2 รัฐบาลนั้นการเมืองมีความตื่นตัวจากภาคประชาชนอย่างมากและเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งในเรื่องของบทบาทสตรีทางการเมืองโดยเฉพาะในสมัยนายกฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่สามารถคว้าชัยชนะเหนือคู่แข่งท่านอื่นและที่สำคัญที่สุดถือได้ว่าเป็นนายกฯหญิงคนแรกของประเทศไทย ดังนั้นเป็นที่น่าสนใจว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีมาก

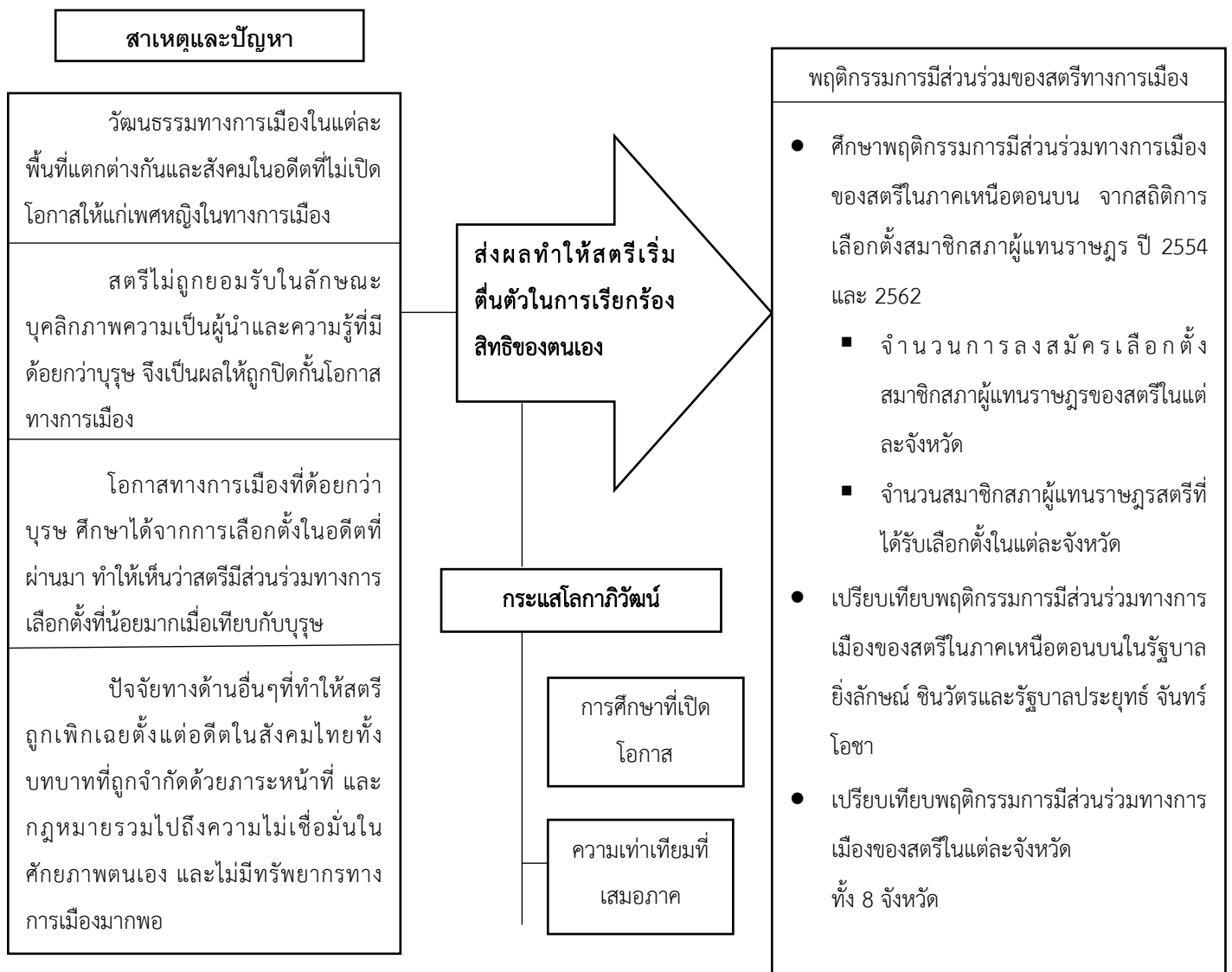
หรือน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับรัฐบาลภายใต้การนำของผู้นำที่เป็นเพศชายและบทบาทของสตรีดังกล่าวของทั้ง 2 รัฐบาลสามารถเปลี่ยนความเชื่อเดิมๆในเรื่องการปกครองว่าเป็นหน้าที่ของเพศชายได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในภาคเหนือตอนบนช่วงรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในจังหวัดภาคเหนือตอนบนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2554 และ ในปี พ.ศ. 2562

กรอบแนวคิดการทำวิจัย



ทบทวนวรรณกรรม (แนวคิด ทฤษฎี)

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นสิ่งที่จำเป็นในการชี้วัดพัฒนาการของประชาธิปไตยในแต่ละสังคม ดังนั้นการใช้สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนของประชาชนเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภานั้นสามารถอธิบายว่าเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองรูปแบบหนึ่งในลักษณะของการตัดสินใจของภาคประชาชนซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจในการเลือกผู้แทนของตนเองในการบริหารบ้านเมือง ในทางรัฐศาสตร์พบว่าได้ให้นิยามหรือความหมายวัฒนธรรมทางการเมืองไว้อย่างหลากหลาย Almond ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นลักษณะเฉพาะที่เป็นตัวกำหนดและกำกับระบบ การเมือง ส่วน Verba มองว่าวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของความเชื่อ สัญลักษณ์ และค่านิยม ซึ่งบ่งบอกถึงสถานะของการเมืองที่กำลังเป็นอยู่ ซึ่งถึงแม้ว่าทั้ง 2 จะมีแนวคิดและให้ค่านิยมเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันแต่สามารถรวบรวมเป็นแนวคิดทางรัฐศาสตร์ได้ดังต่อไปนี้ วัฒนธรรมการเมืองแบบดั้งเดิมหรือจำกัดวงคับแคบ (Parochial Political Culture) ,วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า (Subject Political Culture) ,วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participant Political Culture)

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) หมายถึง การกระทำใดๆก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ จะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐหรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการบริหารหรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองต้องการตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐในระดับต่างๆ (จุลสารการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย, 2561) ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของกระบวนการมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับบ้านเมืองอย่างแท้จริงรวมถึงการที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายของรัฐและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

แนวคิดสตรีนิยม

สตรีนิยม หรือ Feminist หมายถึง สิ่งที่เป็นวิถีระบบความคิด การกระทำ ขบวนการทางสังคมที่พยายามเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบและผู้หญิงอยู่ในสภาพที่เป็นรอง นอกจากนี้ยังให้ความสนใจประเด็นที่เกี่ยวกับอิสรภาพส่วนบุคคล ครอบครัว รัฐ การกระจายอำนาจที่ไม่เท่าเทียมดังกล่าว จึงมีการเรียกร้องให้มีการสร้างสมดุลใหม่ระหว่างเพศในนามของความเท่าเทียมในมนุษยธรรมและเคารพในความแตกต่างซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ทฤษฎีสตรีนิยมเป็นแบบแผนการวิเคราะห์ที่มีวิธีคิดและวิธีดำเนินการที่มีทิศทางโดยเฉพาะที่มุ่งเน้นไปสู่การปลดปล่อยผู้หญิงให้

พ้นจากการกดขี่เอารัดเอาเปรียบให้สำเร็จ แม้ว่าทฤษฎีสตรีนิยมจะมีความหลากหลายในแนวความคิดแต่ก็มีความคล้ายคลึงกันในประเด็นของการสร้างพลังอำนาจ ทั้งนี้ โดยทั่วไป ทฤษฎีสตรีนิยมจะมองภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัตถุ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณของมนุษย์ หัวใจสำคัญของทฤษฎีสตรีนิยมคือการวิพากษ์บริบททางสังคมและหรือสร้างการเลือกปฏิบัติต่างๆ ศูนย์รวมความสนใจที่สำคัญคือ ระบบสังคมที่ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) การครอบงำระบบการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและกฎหมายโดยผู้ชาย

วิธีการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทภาพรวมทางการเมืองในรัฐบาลที่เลือกศึกษา โดยในที่นี้เป็นการศึกษาใน 2 ช่วงรัฐบาลคือ ช่วงรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และช่วงรัฐบาลปัจจุบัน คือ รัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา กล่าวคือเป็นการศึกษาว่าในแต่ละรัฐบาลมีลักษณะสำคัญอย่างไรหรือมีลักษณะความแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับภาพรวมบทบาทของสตรีทางการเมืองตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันในสังคมไทยว่ามีความเป็นมาอย่างไร รวมไปถึงศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสตรีในบทบาททางการเมืองต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาแนวคิดความเสมอภาคทางการเมือง แนวคิดความเท่าเทียมทางเพศ หรือแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นต้น

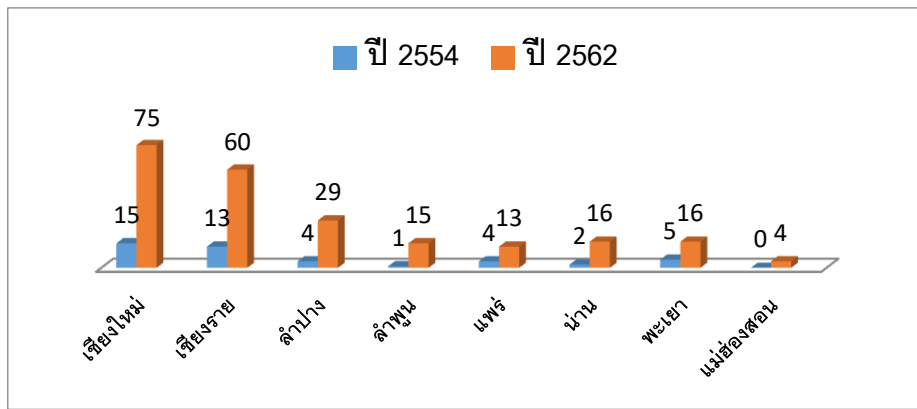
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจาก พฤติกรรมการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งการเลือกตั้งดังกล่าวเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2562 โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีดังกล่าว ศึกษาได้จากจำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีในแต่ละจังหวัดบริเวณภาคเหนือตอนบนทั้ง 8 จังหวัดและผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีของแต่ละจังหวัดในภาคเหนือตอนบนทั้ง 8 จังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 นำผลจากการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในขั้นตอนที่ 3 มาสรุปและวิเคราะห์ ออกมาว่าในแต่ละจังหวัดมีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไร พร้อมสร้างแผนภูมิหรือกราฟแสดงค่าร้อยละที่แตกต่างกันของผลการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในแต่ละปี

ผลการศึกษา

จำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรีในภาคเหนือตอนบนประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562 ทั้ง 8 จังหวัด (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดพะเยา)

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในบริเวณภาคเหนือตอนบนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562 พบว่า จำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตของสตรีทั้งสองปีมีความแตกต่างกันชัดเจนซึ่งสามารถศึกษาได้จากข้อมูล ดังต่อไปนี้



จากแผนภูมิแสดงจำนวนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตโดยสามารถอธิบายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในบริเวณจังหวัดภาคเหนือตอนบนทั้ง 8 จังหวัด จากการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต ได้ดังต่อไปนี้ การลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตในปี พ.ศ. 2554 ยังมีจำนวนหรืออัตราส่วนน้อยกว่าบุรุษอยู่จำนวนมาก โดยผู้สมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตทั้ง 8 จังหวัดรวมทั้งสิ้น 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67 ที่เป็นสตรีซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนน้อยกว่าจำนวนบุรุษที่ลงสมัครรับเลือกตั้งอยู่มาก อันเนื่องมาจากจำนวนบุรุษที่ลงสมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตมีจำนวนทั้งสิ้น 159 คน โดยสามารถคิดเป็นร้อยละ 78.33% นอกจากนี้ยังสามารถเรียงลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในภาคเหนือตอนบนที่มีผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเป็นสตรีจากมากไปหาน้อยได้ ดังต่อไปนี้คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดลำพูน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยจังหวัดเชียงใหม่มีสตรีที่ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีแบบแบ่งเขตมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 15 คน รองลงมาคือ จังหวัดเชียงราย จำนวน 13 คน, จังหวัดพะเยา 5 คน, จังหวัดลำปางและจังหวัดแพร่มีจำนวนสตรีที่ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีแบบแบ่งเขตเท่ากัน คือ 4 คน ตามมาด้วยจังหวัดน่าน จำนวน 2 คน ส่วนสองลำดับสุดท้ายคือ จังหวัดลำพูน จำนวน 1 คน และจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่มีผู้ลงสมัครเป็นสตรี ในส่วนการเลือกตั้งประจำปี พ.ศ. 2562 สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นจากเดิมในปี พ.ศ. 2554 ในแต่ละจังหวัดเป็นจำนวนมาก โดยสามารถศึกษาจากกราฟแสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้ลงสมัครที่เป็นสตรีในข้างต้น กล่าวคือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนสตรีที่ลงสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตทั้งสิ้น 228 คน คิดเป็นร้อยละ 23.58 ซึ่งเพิ่มจากปี 2554 ถึง 184 คน และคิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 1.91 โดยถือได้ว่าเป็นจำนวนการลงสมัครที่สูงมากกับการเลือกตั้งที่เคยผ่านมาในอดีต โดยในแต่ละจังหวัดมีจำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งของสตรีที่เพิ่มขึ้น ดังต่อไปนี้ จากเดิมที่จังหวัดเชียงใหม่มีผู้ลงสมัครเพียง 15 คน เพิ่มไปถึงจำนวน 75 คน ซึ่งถือได้ว่าเป็นจำนวนที่ต่างกันถึง 60 คน เช่นเดียวกับจังหวัดเชียงรายที่เดิมทีในปี 2554 มีผู้ลงสมัครเพียง 13 คน แต่กลับเพิ่มขึ้นเป็น 60 คน ในทำนองเดียวกันนั้นในจังหวัดอื่นๆที่เหลือทั้ง ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอน ต่างมีจำนวนผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีในแบบแบ่งเขตที่เพิ่มเป็นเท่าตัว ในส่วนของจำนวนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรีประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562 แบบบัญชีรายชื่อ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้ จำนวนพรรคการเมืองที่ส่งรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในปี 2554 พบว่ามีจำนวนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นจำนวนทั้งหมด 40

พรรคการเมือง จากการศึกษาพบว่า จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด 40 พรรค สามารถสรุปได้ว่ามีจำนวนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น 1,410 คน โดยสามารถจำแนกออกเป็น เพศชายจำนวน 1,099 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 77.94 ของผู้ลงสมัครทั้งหมด ในส่วนของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพศหญิง มีจำนวน 311 คน และคิดเป็นร้อยละ 22.06 โดยพบว่า พรรคพลังคนกีฬา มีจำนวนผู้ลงสมัครที่เป็นสตรีมากที่สุด คือ จำนวน 45 คน ลำดับถัดไป คือ พรรคภูมิใจไทย จำนวน 35 คน , พรรคความหวังใหม่ 31 คน ในส่วนของพรรคการเมืองอื่นๆ ทั้งพรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ จำนวนของผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่เป็นสตรีจำนวนจะลดลงไปตามลำดับ ในส่วนการลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสตรี ประจำปี พ.ศ. 2562 แบบบัญชีรายชื่อนั้นการคำนวณหาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 โดยคณะกรรมการเลือกตั้งสามารถสรุปยอดผู้สมัคร ส.ส. พบมีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ 2,718 คนจาก 72 พรรคการเมือง

จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีในภาคเหนือตอนบนจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562

จากการศึกษาจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีในบริเวณภาคเหนือตอนบน ทั้ง 8 จังหวัด พบว่า การมีส่วนร่วมในการเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตของสตรีในทั้ง 2 ปีมีความใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ในการเลือกตั้งทั่วไปประจำปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนสตรีที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น 7 คน โดยแบ่งออกเป็น จังหวัดเชียงใหม่ 2 คน คือเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 3 , จังหวัดเชียงราย 2 คน คือเขตเลือกตั้งที่ 3 และ 7 ,จังหวัดแพร่ น่าน และพะเยา ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีเพียงจังหวัดละ 1 คน และจังหวัดที่เหลือทั้ง ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน ล้วนไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีแม้แต่คนเดียว นอกจากนี้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรล้วนแต่สังกัดในพรรคเพื่อไทยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตในครั้งนี้ประชาชนให้ความสนใจกับพรรคการเมืองเสียเป็นส่วนใหญ่มากกว่าตัวบุคคลหรืออาจเป็นไปได้ในหลากหลายปัจจัยอื่นๆทั้ง นโยบาย หรือ ฐานเสียงของผู้ที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ ที่สามารถทำให้พรรคเพื่อไทยสามารถมีชัยชนะในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตอย่างเหนือคู่แข่งในพรรคอื่นๆ ซึ่งในส่วนของจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีในการเลือกตั้งทั่วไปประจำปี พ.ศ. 2562 พบว่า มีจำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีเพียง 3 คน กล่าวคือ มีเพียง 3 จังหวัดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสตรี ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่านซึ่งมีเพียงจังหวัดละ 1 คน ในส่วนของอีก 5 จังหวัดที่เหลือ ทั้ง ลำปาง ลำพูน แพร่ พะเยา และแม่ฮ่องสอน ล้วนประกอบไปด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตที่เป็นบุรุษ ซึ่งถือได้ว่าสตรีที่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนน้อยกว่าปีการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2554 อยู่ 4 คน ส่วนสตรีที่ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อปี 2554 มีทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 และปี 2562 ได้จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.11 แต่ทั้งนี้จำนวนดังกล่าวอาจขึ้นอยู่กับหลากหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็น

ความนิยมในตัวผู้สมัคร กลวิธีในการหาเสียงที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการเลือกตั้งในแต่ละปี ทั้งปี 2554 และปี 2562 มีรายละเอียดหรือองค์ประกอบการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน กล่าวคือ แม้รัฐธรรมนูญ 60 จะกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิกทั้งสิ้น 500 คนซึ่งไม่ต่างจากการเลือกตั้งครั้งก่อน แต่ในรายละเอียดแล้ว การเลือกตั้งในปี 2562 นั้นกลับมีความแตกต่างในหลายประเด็นด้วยกัน ทั้งในเรื่องของการกาบัตรเลือกตั้งทั้งในปี 2554 ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศสามารถกาบัตรเลือกตั้งได้ 2 ใบ โดยใบแรกเป็นการกาบัตรเลือกตั้งแบบแบ่งเขต นั่นคือการ “เลือกคน” ที่จะมาเป็นผู้แทนฯ ในเขตเลือกตั้งนั้นๆ ส่วนอีกใบเป็นการกาบัตรเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ (ปาร์ตี้ลิสต์) ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถโหวตให้คะแนนกับพรรคใดก็ได้ แม้ว่าในเขตเลือกตั้งของตัวเองจะไม่มีตัวแทนของพรรคนั้นๆ ลงสมัครรับเลือกตั้งแต่ในการเลือกตั้งครั้งถัดไปในปี 2562 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศสามารถกาบัตรเลือกตั้งได้ใบเดียวเท่านั้น และโหวตได้เฉพาะพรรคที่ส่งผู้สมัครชิง ส.ส. เขตในพื้นที่นั้นๆ หมายความว่าหาก “พรรคที่ชอบ” ไม่ได้ส่งผู้สมัครลงในเขตของท่าน ท่านก็ไม่มีหนทางที่จะสามารถโหวตให้คะแนนพรรคนั้นได้เลย นอกจากนี้ สัดส่วนของ ส.ส. ทั้ง 2 ประเภทระหว่างการเลือกตั้งทั้ง 2 ครั้งก็แตกต่างกันด้วยเช่นกันโดยในการเลือกตั้งปี 2554 สภาผู้แทนราษฎรมี ส.ส.แบบแบ่งเขตทั้งสิ้น 375 คน และมี ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ 125 คน ส่วนในการเลือกตั้งในปี 2562 จะมี ส.ส. เขตเพียง 350 คน ลดลง 25 คนเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งปี 2554 แต่จำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อก็เพิ่มขึ้นแทนด้วย เป็น 150 คน นอกจากนี้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำปี พ.ศ. 2554 และ ประจำปี พ.ศ. 2562 ในแบบบัญชีชื่อนั้น สามารถสรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีในปี พ.ศ. 2554 มีทั้งสิ้น 19 คน กล่าวคือ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อมีทั้งสิ้น 125 ที่นั่ง โดยสามารถแบ่งออกได้เป็นทั้งสิ้น 11 พรรคการเมือง ซึ่งจำนวนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีมีทั้งหมด 4 พรรคการเมือง ดังต่อไปนี้ พรรคเพื่อไทยมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่เป็นสตรี 12 คน , พรรคประชาธิปัตย์ 5 คน ในส่วนของพรรคภูมิใจไทยและพรรคประชาธิปัตย์ใหม่มีจำนวนพรรคละ 1 คน ซึ่งแน่นอนว่าที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีชื่อนั้นเป็นไปตามเป้าประสงค์ของแต่ละพรรคการเมือง

ในส่วนองจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสตรีจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประจำปี พ.ศ. 2562 แบบบัญชีชื่อนั้นมีจำนวนทั้งสิ้น 24 คน มีจำนวนพรรคการเมืองทั้งสิ้น 9 พรรค จากทั้งหมด 26 พรรคที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นสตรี ซึ่งรวมทั้งหมดแล้วได้จำนวน 24 คนจาก 149 คน โดยสามารถคิดเป็นร้อยละ 16.11 โดยทั้ง 9 พรรคการเมืองที่มีสตรีร่วมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2554 ที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นผู้ลงสมัครหญิงคนเดียวที่ถูกจับตามองในการเป็นนายกรัฐมนตรีต่อจากรัฐบาลในขณะนั้น ซึ่งเมื่อสถานการณ์ทางการเมือง ณ ขณะนั้นมุ่งเป้าหรือจับตาไปที่ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แน่แน่นอนว่าการเมืองช่วงปี 2554 เป็นประวัติศาสตร์ทางการเมืองที่น่าจับตามองอย่างยิ่งเพราะมีผู้สมัครที่จะลงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้หญิงครั้งแรกของประวัติศาสตร์การเมืองไทยและที่

สำคัญยังเป็นผู้ลงสมัครที่เป็นถึงน้องสาวอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ที่เป็นนายกคนสำคัญของประเทศไทยที่มีฐานเสียงอยู่ในทางภาคเหนือจำนวนมากที่สุด ดังนั้นจึงไม่แปลกที่ว่าที่นายกยิ่งลักษณ์ ชินวัตรจะเป็นที่น่าจับตามองทางการเมืองไทย และเมื่อว่าผู้ลงสมัครที่นั้่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้หญิง แน่แน่นอนว่าการเมืองในระดับท้องถิ่นหรือการเมืองในระดับอื่นๆของสตรีเริ่มต้นตัวมากขึ้น ปรากฏให้เห็นว่ามีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งระบบเขตและระบบบัญชีรายชื่อที่เป็นสตรีเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งย้อนหลังในปีก่อนหน้า ยิ่งไปกว่านั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีที่เพิ่มจากเดิมมักปรากฏให้เห็นถึงนโยบายหรือการเรียกร้องสิทธิของสตรีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ถือเป็นตัวแปรสำคัญในการเปิดโอกาสทางการเมืองของสตรีไทยในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

ในส่วนของปี 2562 ที่ประชาชนให้ความสนใจทางการเมืองมากที่สุดเท่าที่เคยปรากฏมาหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทยอีกทั้งสถานการณ์ทางการเมืองใน ณ เวลานั้นเปิดโอกาสให้เหล่านักการเมืองหน้าใหม่หรือพรรคการเมืองใหม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง กระนั้นโอกาสที่เพิ่มขึ้นทางการเมืองดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้เหล่าคนรุ่นใหม่ที่สนใจทางการเมืองหรือมีความคิดทางการเมืองการบริหารบ้านเมืองเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพรรคการเมืองใดที่ให้ความสนใจทุกชนชั้นในสังคมมักได้รับเสียงตอบรับจากประชาชนที่ดี จะเห็นได้ว่าพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นมาใหม่เหล่านี้มักชูนโยบายในด้านต่างๆที่เป็นปัญหาใหญ่ๆของสังคมไทย เช่น เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้สถานการณ์ทางการเมืองในปี 2562 ที่เปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทยังส่งผลโดยตรงให้แก่สตรีหรือผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นโดยเป็นการเน้นนโยบายความเท่าเทียมสิทธิทางการเมือง สิทธิทางสังคมในการดำเนินชีวิตหรือแม้กระทั่งการชูนโยบายเกี่ยวกับการสนับสนุนกลุ่มคนทั้งคนจน กลุ่ม LGBT หรือกลุ่มอนุรักษนิยมความเท่าเทียมทางทรัพยากรต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นการเปิดโอกาสทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ทุกเพศ

จากการจัดทำวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมองว่าควรส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีตามข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายโดยการส่งเสริมในการสร้างเครือข่ายความรู้โดยการจัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในทุกพื้นที่ ตลอดจน ประชาชนส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองให้กับครอบครัวและชุมชนต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตคติด้านเรื่องความเสมอภาคของสตรีและบุรุษ

2. พรรคการเมืองทุกพรรคควรมีระเบียบและกฎเกณฑ์ในการจัดสัดส่วนของสมาชิกที่เป็นสตรีให้มีจำนวนมากพอหรือเทียบเท่ากับบุรุษในทุกๆการเลือกตั้ง

3. รัฐบาลควรพิจารณาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเท่าเทียมหรือความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ ที่สำคัญควรส่งเสริมพลังทางบวกให้กับสตรีในการกล้าแสดงออกทางการเมือง

รายการอ้างอิง

จงจิตต์ โศภนคณาภรณ์. (2561). *สตรีกับสังคมไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณัฐรินทร์ เฉลิมฤทธิวัฒน์. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง*. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2562, จาก <http://webopac.lib.buu.ac.th/Catalog/BibItem.aspx?BibID=b00228995>

พรรคเพื่อไทย. (ม.ป.ป.). *สัมภาษณ์พิเศษ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 28 เรื่องบทบาทของสตรีในทศวรรษหน้า*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2562, จาก <https://www.ptp.or.th/Onthemove/114>

มติชนออนไลน์. (2560). *บทบาทฐานของยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในทางการเมือง*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2562, จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_547517

รัฐสภาสาร ปีที่ 60 ฉบับที่ 4. (2555). *สตรีกับการเมืองไทย*. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2562, จาก https://www.Parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/more_news.php?cid=3126&filename=index

รายงานการเดินทางเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการระหว่างประเทศสำหรับหน่วยบริการวิจัยแห่งรัฐสภา.(2556). *บทบาทของสตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง*. ครั้งที่ 4. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2556, จาก <https://library2.parliament.go.th/wichakarn/content-seminar/r20131030.pdf>

วิภาพรรณ อุปนิสากร, ภัคดี โพธิ์สิงห์ และสัญญา เคณาภูมิ. (2559). *การพัฒนาบทบาททางการเมืองของสตรี*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2562, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/dhammathas/article/view/79727/63607>

วอยซ์ออนไลน์. (2554). *คนไทยเลือกผู้หญิงเข้าสภามากขึ้น*. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2562, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/13852>

ศิริพร ปิ่นลม, ณรงค์ กุลนิเทศ และสุภาววรรณ สมใจ. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองวัฒนธรรมทางการเมือง ความไม่เท่าเทียมทางด้านเพศและความก้าวหน้าในอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเข้าสู่เส้นทางการเมืองของสตรี*. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2562, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/view/93724>

สารวุฒิสภา ปีที่ 19 ฉบับที่ 7. (2554). *สตรีในเวทีการเมือง*. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2562, จาก <http://202.122.40.193/handle/lirt/63870>

